

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historycznego w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1983, maj 2
Teleks nr 213

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 758
maszynopis

Sytuacja społeczno-polityczna w województwie oceniana jest jako w miarę stabilna.

Jak już informowaliśmy apele podziemia nawołujące do bojkotu pochodów i wieców 1-majowych oraz imprez towarzyszących nie odniosły praktycznie żadnego skutku.

Wzmoczona w ostatnich dniach działalność ulotkowo-napisowa, w tym agresywna propaganda szeptana – inspirowane przez podziemne struktury „S” i siły antysocjalistyczne, zostały przez społeczeństwo regionu całkowicie zignorowane, a w wielu kręgach, głównie wśród starszych robotników, działaczy odradzającego się ruchu zawodowego i samorządowego, znacznej części kobiet i rolników oraz aktywu związków młodzieży, zdecydowanie potępione.

Przebieg wieców i manifestacji 1-majowych oceniony został przez aktyw jako „wyraz zwycięstwa sił rozsądku i porozumienia narodowego” (ROPP Lubin). Jako „plebiscyt, w którym społeczeństwo jednoznacznie opowiedziało się za programem reform i stabilizacji” (ROPP Głogów). „Nie wolno nam jednak – stwierdza aktyw robotniczy – upajać się sukcesem, nadal musimy prowadzić wytężoną pracę polityczną i wyjaśniającą wśród społeczeństwa (ROPP Lubin, Legnica).

Z pierwszych komentarzy i opinii na temat przebiegu uroczystości 1-majowych na czoło wybija się b. wysoka ocena wystąpienia I Sekretarza KC PZPR tow. W. Jaruzelskiego. Wśród aktywu jak i bezpartyjnych wystąpienie odebrane zostało „jako rzeczowe, konkretne i przekonywujące, trafnie oceniające sytuację, jak i potrzeby społeczeństwa”. Szczególnie dobrze przyjęta została „zapowiedź zniesienia stanu wojennego”, chociaż rodzą się wątpliwości, czy w kontekście ostatnich incydentów, jakie miały miejsce w niektórych miastach „będzie to możliwe i dobrze służące procesowi normalizacji” (Lubin, Legnica, Głogów).

Incydenty, które towarzyszyły uroczystościom spotkały się, zwłaszcza wśród aktywu „z troską i zaniepokojeniem”, oczekuje się na pełniejsze relacje z wydarzeń, a jednocześnie wyciągnięcia w stosunku do winnych ostrych konsekwencji, „jakikolwiek pobłażanie inspiratorom będzie krokiem do tyłu” (Legnica).

Dużym zainteresowaniem społeczeństwa regionu cieszyły się imprezy towarzyszące [wczorajszym] uroczystościom. Sprzyjająca pogoda, jak i wychodzący naprzeciw różnorodnym zainteresowaniom program zdecydowały o ich pełnym powodzeniu.

Uczestniczyli w nich zarówno starsi, rodziny z dziećmi, jak i młodzież. Szczególnie udany przebieg miały [imprezy] w Legnicy i Lubinie (umiejętnie rozłożone w czasie i atrakcyjne) z tym, że w generalnej ocenie wszystkie imprezy uznano za udane i ciekawe,

a przede wszystkim stanowiące właściwą oprawę święta majowego. Na podkreślenie zasługuje tu również fakt, że w czasie ich trwania nie odnotowano żadnych incydentów, w tym również wybryków chuligańskich.

Ostatnie wystąpienie wicepremierów Rakowskiego i Obodowskiego oraz obrady Sejmu ponownie stają się przedmiotem dyskusji i komentarzy. Dominuje tu pogląd, że „zawarte w nich oceny i propozycje rozwiązań są trafne i konkretne, wymagają jednak dużej samodyscypliny ze strony społeczeństwa jak i konsekwencji w działaniu ze strony organizatorów życia gospodarczego”. Spełnienie tych ostatnich postulatów jest podstawowym warunkiem powodzenia programów stabilizacyjnych.

W dniu wczorajszym i dzisiejszym we wszystkich instancjach dokonano pogłębionych ocen przebiegu Święta Pracy. Określa się najpilniejsze zadania w pracy polityczno-organizatorskiej i propagandowej – tematem wiodącym pozostają nadal program antyinflacyjny i oszczędnościowy.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sekretariatu KW obok spraw związanych z pogłębioną oceną przebiegu Święta Pracy, przyjęto informację o funkcjonowaniu ORMO w województwie. Mówiono m.in. o potrzebie wprowadzenia zmian do Ustawy o ORMO i Statutu tej organizacji. Zaproponowano także, aby Wojewódzki Sztab ORMO wystąpił do WRN z wnioskiem o dofinansowanie działalności organizacji np. z podziału nadwyżki budżetowej. Sekretariat wyraził pogląd, że członkowie ORMO powinni zostać upoważnieni do dokonywania zakupów w sklepach „Konsumów” w oparciu o ważną legitymację członkowską (a obecne przepisy na to nie pozwalają). Ponadto, zalecono organizacjom młodzieżowym, by czynnie wspierały działalność ORMO, rekomendując w jej szeregach najbardziej doświadczony aktyw. Zobowiązano również komitety terenowe do dokonania ocen funkcjonowania ogniw ORMO w miastach, miasto-gminach i zakładach, udzielając organizacji wszechstronnej pomocy. Do wyróżniających się organizacji i członków ORMO postanowiono skierować podziękowania, za trud wnoszony w utrzymanie ładu, porządku i bezpieczeństwa w województwie.

x x x

Na terenie województwa nie odnotowano incydentów politycznych godzących w ład i porządek publiczny.

Sekretarz KW PZPR
Krzysztof Jeż

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: 40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023